

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De tertio

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

Cornelius Centurio fecit eleemosynas multas plebi, propterea non modò quoad corpus & facultates terrenas, sed animam quoque, largiter benedictus fuit, Actor. 10. v. 1.

Hæc exempla hodiè tenus veri Christiani imitentur, & largiter liberalitatem seminant, instar agricolæ, qui semen suum plenâ manu & cum cantu disseminat, non dubitantes, quin copiosam aliquando messem sint recepturi. Qui enim seminat in benedictionibus, de benedictionibus & metet: qui verò parcè seminat, parcè & metet, 2. Cor. 9. v. 6.

Quodsi igitur parcè metere non vultis, parcè neque seminare vos oportet, sed liberaliter de substantia vestra erogetis, nec de terrenis modò sed & cœlestibus bonis idem retribuetur vobis. Pro pane enim quem pauperibus communicastis, manducabitis panem in Regno Dei, Luc. 14. v. 15. inuenientes cum Christo vitam & abundantiam, Joh. 10. v. 11.

De Tertio.

Restat *Cautela*, quæ tribus absolvitur Regulis, quarum

1. *Misericordiam exerce.* Idèd Christus in ipso Evangelii exordio ait: Estote misericordes, sicut & Pater vester misericors est. Hæc verba mandatoria sunt, in quibus Christus nobis ob oculos ponit, primò, *Natura nostra perversitatem*, quæ adèd depravata est, ut nos ipsos saltem respiciamus, nihil patientes super contritione Joseph, Amos 6. v. 6. propterea dicitur: *vide de*, ut indicetur, naturâ tales non esse, ideoque opus esse, ut misericordiam in se-

quamur, instar venatoris, tamdiu feram investigantis, dum in rete suam pertrahat. Deindè ostendit quoque nobis *Continuationis necessitatem*, ut bonum facientes non defatigemur, tempore enim suo metemus non delassati, Gal. 6. v. 9. Tertio *debitam conformitatem*. Probi filii libenter vestigiis parentum insunt, & apprimè cavent, ne degenerent, ut junior Tobias, cui propterea Gabel hoc elogium accinit: Benedicat te Deus Israel, quia filius es optimi viri, & iusti, & timentis Deum & c. Tob. 9. v. 9.

Quodsi igitur filii Dei esse cupimus, & nos misericordiæ studeamus, sicut Pater noster in cœlo misericors est: secus spurii sumus, Hebr. 12. v. 19. quos aliquando iudicium sine misericordiâ expectabit, Jac. 2. v. 13.

Potuisset nobis Servator alia exempla, quæ affatim in Scripturâ exstant nobis commendare, imprimis illud Jobi, c. 31. v. 18. c. 29. v. 16. Verùm ab omnibus creaturis abducit nos, unicè ad exemplum Patris cœlestis nos relegans, qui aliàs Pater misericordiarum dicitur, 2. Cor. 1. v. 3. cuius miserationes diluculo novæ, Thren. 3. v. 23. & usque in æternum super timentes eum, Psal. 103. v. 17.

Sicut igitur Deus misericordiam suam exercet

1. *Universaliter*, juxta illud Psal. 145. v. 15. ita & nos bonum facientes, non defatigemur, Gal. 6. v. 10. Caritas enim benigna est semper, 1. Cor. 13. v. 4. Hinc Servator, Matth. 5. v. 43. Hæc vera misericordiæ proprietas est, ut non respiciat personam proximi sed Dei mandatum: si proximus indignus videtur cui datur,

letur, attamen Dei mandatum dignum est, quod observetur: quod si illi compensare nequeunt, Deus remunerator summus memor erit, Sir. 3. v. 54.

2. *Simpliciter.* Non enim compensationem venatur Deus, sed contentus est gratiarum actione. Sic nos quoque misericordiam exerceamus, non ut videamur ab hominibus, ut Pharisei, Matth. 23. v. 5. *Venatio hoc magis quam beneficentia est*, ait Hieronymus. Talis habet mercedem suam, Matth. 6. v. 3.

Quod si verò Patrem cœlestem in misericordiâ imitatur, vicissim misericordiam consequemur, Matth. 5. v. 7. audire lætabilem ex ore Christi vocem: Venite benedicti Patris mei, Matth. 25. v. 35. & seqq.

II. *Proximo ignosce*, sic enim Servator: Remittite, & remittetur vobis.

Id probè observemus.

Quando duo comites in via cœnosa & lubrica iter faciunt, facilè fieri potest ut alter alterum inquinet, fieri quoque potest, ut alter titubet & cadat; ibi comitis est, ut ipsi ignoscat, eumque porrecta manu erigat. Sic via vitæ hujus admodum cœnosa & lubrica est, unde facilè fieri potest, ut præoccupemur in delicto aliquo, & offendamus proximum, vel offendamur ab eo. Hic utrinque æqua invidiosa locum habeat, ne iracundiæ frena laxemus: sed eo ipso die cum proximo in gratiam redeamus, ne Sol abscedat testis nostri furoris, ut Lactantius loquitur, Ephes. 4. v. 27.

Exempla sunt Josephus, Genes. 50. v. 19. Christus, Luc. 22. v. 51. Luc. 23.

v. 34. Stephanus, Actor. 7. vers. ult. Julius Cæsar, qui se offendentem dixit: Indignus es Cælaris irâ.

Idem & nos faciamus. Sicut enim apud vindictam se, aculeum, & cum aculeo vitam amittit: Ita & vindictæ cupidus non modò vitam abbreviat sibi: sed & thesaurizat sibi Dei iram in diem iræ, & revelationis justæ judicii Dei, Rom. 2. v. 5. Ira enim & vindictæ cupiditas opera carnis sunt, quæ qui faciunt, Regnum Dei non hæreditabunt, Galat. 5. v. 20. Simus igitur ad reconciliationem proximi, sive offenderimus proximum, sive offensi simus à proximo, Matth. 6. v. 14.

III. *Pauperibus succurre.* Quò respicit Christus, inquiens: Date & dabitur vobis. Mensuram bonam, & confertam & coagitatam, & superabundantem dabunt in sinum vestrum.

Ah Dilecti! multi occurrunt fratres & sorores, qui nudi sunt, & indigent victu quotidiano, Jac. 2. v. 15. id quod Dominus sic ordinavit, ut dives & pauper obviant sibi: utriusque operator est Dominus, Prov. 22. v. 21. & juxta severè mandavit, ut opulentiores indigentes sublevent, utque illorum abundantia horum inopiæ sit supplementum, 2. Cor. 8. v. 14.

Hoc ipsa æquitas naturalis postulat. Sol homini largitur lucem & calorem, aliàs in tenebris & frigore periret, vide Sir. 43. v. 4. Terra quotannis producit fœnum jumentis, & herbam servituti hominum, ut educat panem de terrâ, & vinum lætificet cor hominis, Psalm. 104. v. 15.

Sicut

Sicut igitur uniuersa natura de beneficentia prædicat, & omnes facultates suas homini communicat, sic & nos munificentia operam demus, ut spreto Mammonâ cogitemus, Deum nos dispensatores terrenarum facultatum constituisse, ut easdem ad eius voluntatem administremus, Luc. 16. v. 1. Sed & Dei voluntas est, ut proximo laboranti succutramus, ejusque inopiam inde sublevemus. Et quidni illud faceremus? cum non de nostro sed Dei benedictione idem erogemus, ut David confiretur, 1. Paral. 29. v. 14.

Hoc si agnoscere nolimus, Deus aurum & argentum, frumentum, vinum & oleum suum sumere potest, Os. 2. v. 9, sicut de Sodomitis legimus, quod illis fuerit saturitas panis, & felicitas tranquillitatis: quia verò

manum egeno & pauperi non porrexerunt, Ezech. 16. v. 50. Deus subvertit civitates regionis illius, & uniuersam terram, Gen. 19. v. 25.

Optimum igitur erit, ut is, quem Deus terrenis opibus cumulavit, derivet in plateas rivulos aquarum, Prov. 5. v. 16. & necessitatibus Sanctorum communicet, Roman. 13. v. 13. Talis enim mutuò dat Domino, qui retributionem suam reddet ei, hîc & in æternum, Psal. 41. v. 1. seqq. Bonum igitur facientes non defatigemur: tempore enim suo meremus non lassati, Psal. 41. v. 1. seqq. nempe æternam gloriam & salutem, quam nobis DEUS ex gratiâ largiri dignetur, per & propter Christum,
Amen.

DOMINICA V. POST TRINIT.

Evangelium Luc. 5. v. 1. - II.

EXORDIUM.

Israelitas olim agnos anniculos immaculatos, duos quotidie in holocaustum sempiternum Deo offerre oportuit, unum manè, & alterum ad vespertim, Num. 28. v. 4.

Hoc ipso mysticè innuitur, quod non modò diem cum Deo inchoare, cumque eodem finire debeamus: sed eo ipso respicitur *labor vocationis nostræ*, & omne propositum sub Sole, ubi Dei auxilio, & adfuentiâ maximè opus est, si feliciter succedere debeat. Cor enim hominis disponit viam suam: sed Domini est, dirigere gressus ejus, Prov. 16. v. 9.

Inveniuntur homines temerarii, qui parùm de Deo & precibus solliciti sunt, sed quando manè evigilant & surgunt, illos quasi manibus ad operas vocationis transcunt, vel etiam talia perpetrant, quæ neque coràm Deo, nec honesto mundo excusare possunt, ideoque benedictione carent, & omnia quæ incipiunt, in maledictione sunt, Mal. 3. v. 9 2.

Qui Deo dediti sunt impietatem hujusmodi fugiant, omne, quod canque faciunt, in verbo, aut in opere, in nomine Domini nostri JESU CHRISTI facientes, Colof. 3. v. 17.

A Jove